Petra Soukupová



NIHČE NI SAM

Roman

Prevedla Nives Vidrih

1851

Petra Soukupová

NIHČE NI SAM

Roman
Prevedla Nives Vidrih

Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

OČE IMA GOD

Vstanem prva, veliko prej, kot moram, že dolgo nimam razloga, da bi budilko nastavila za ob pol sedmih in pripravila otrokoma zajtrk in malico, ni jima več ne do enega ne do drugega. Mišo zjutraj nekje nekaj poje, nikoli ne vem, kaj bi rad ravno tistega dne, ampak malice ne, mami, če bo treba, si bom kaj kupil. Maja ne jé in niti Michal ne zajtrkuje, kavo si rajši pripravi sam, misli, da jo naredi boljše, kar je absurdno, vendar zaradi tega nisem nič užaljena, zakaj neki.

Budilko ugasnem po prvem zvonjenju, moje telo je tako navajeno na ta čas, da bi se ob pol sedmih zbudila tudi brez budilke. Po tihem vstanem, da ne bi zbudila Michala, med potjo si v kopalnici oblečem haljo, se ošinem v ogledalu, čisto okej. Od nekdaj sem delovala mlajše, in ko sem se zredila, je to v bistvu še pripomoglo k temu vtisu, pred kratkim je neka gospa v knjižnici, kjer delam, ugibala, da jih imam petintrideset, to me je blazno razveselilo, čeprav jih je tista gospa najbrž imela devetdeset in kdo ve, kako dobro je videla. Zaprem se v kuhinjo, si pripravim kavo, otrokoma skuham čaj, niti tega nočeta, ampak imam občutek, da moram kaj narediti zanju, danes je sadni, pomarančni.

Preden se skuha kava, z vodo poplaknem vitamin za splošno imunost, magnezij, kalcij, tableto za krčne žile, tableto za sklepe. V kavo si dam smetano za stepanje, najbolj mastno, čeprav ne bi smela, drugo kavo čez dan pijem samo še z mlekom, to prvo pa s smetano. Sedim v kuhinji, pijem kavo in opazujem drevo, ki ga imamo na notranjem dvorišču, premišljam, kaj me danes čaka v službi, pogledam termometer in glede na to razmislim, kaj bom oblekla. Premišljam tudi, kaj bom skuhala za večerjo, in preverim, ali imam vse potrebno oziroma kaj bi morala še kupiti. Včasih preletim novice, včasih preberem, kaj je napisal Michal, da bi videl, da me zanima, kaj dela, kar je samo na pol res – zadnja leta se ukvarja predvsem s prometno infrastrukturo, večinoma preberem samo naslov in uvod, to naredim tudi danes, v članku se piše o avtocestnem odseku na severnem Moravskem in spornem javnem razpisu.

Pogrešam svojo jutranjo cigareto, že kar nekaj let sem pokadila samo tri cigarete na dan, predlani pa sem nehala tudi s tem. Drugi dve – ena v opoldanskem odmoru in druga zvečer – mi ne manjkata tako zelo, tale zdaj pa, in to kljub temu, da je bila ta cigareta vzrok za precej prepirov, ne, to je preveč krepek izraz, za veliko pregovarjanja z družino. Čeprav sem vedno šla na balkon in priprla vrata (z balkona se jih ne da čisto zapreti) in je nato minilo nekaj deset minut, preden je kdorkoli od njih prišel v kuhinjo, so mi vseeno kar naprej ponavljali, kako jim je to nadležno, da smrdi ali da je v kuhinji prehladno, glede na letni čas pač.

Nazadnje imajo prav, kajenje je ogabno in na koncu sem čisto prenehala in zdaj tukaj samo sedim in pijem kavo in mi manjka cigareta, ampak sčasoma me bo to gotovo minilo.

V tem letu in pol sem se zredila za osem kil.

Ob sedmih začne zvoniti budilka Maji, strašansko dolgo zvoni, včasih je ne ugasne in se nič ne zgodi, minute tečejo,

vendar mi je prepovedala, da bi zjutraj hodila v njeno sobo. Mami, nočem, da bi hodila sem, ko spim, in me gledala. Punčka moja, to me je ganilo, in takih trenutkov je že tako malo, sem se nasmehnila samo v mislih, če bi se res nasmehnila, bi me to drago stalo. Mami, me poslušaš? Enostavno ne hodi sem. To sem nekajkrat prekršila, ampak je bila tako zoprna do mene, da sem nehala, pa naj zamudi v šolo, jaz ji že ne bom napisala opravičila – jasno, da sem ji ga napisala, kaj pa naj, menda ne bom pustila, da ima neopravičeno uro. Gledava se, vidim, kako me ne prenaša in kako si misli, da sem grozna in neumna, in kako jo moti, kadar kaj potrebuje od mene. Ganjena nisem, vseeno bi jo rada pobožala po obrazu, tako žal mi je, da ne morem več.

Ko slišim Majino budilko, grem zbudit Miša, on mi to za zdaj še dovoli, v tisti prvi sekundi, preden se čisto zbudi, še vidim v njegovih očeh, da me ima rad. Potem se čisto prebudi, čav, mami, in gre. Glasna sem, kolikor morem, da bi se končno zbudila še Maja, zavese v Miševi sobi razgrnem, kot bi šlo za kakšen boj, in prižgem luč v predsobi. Vem, da to počneš zanalašč, grozna si, mi reče Maja, jaz pa ne rečem: Samo nočem, da bi zamudila v šolo, niti ne rečem: Zakaj pa ne vstaneš, pišuka, ko ti budilka zvoni že eno minuto, ali: Zakaj ne greš zvečer prej spat?

Gledam svojo hčer, videti je grozno, tega ji sploh ne morem povedati, strašansko suha je, vrgla se je po Michalu, poleg tega malo jé, ampak tega ji ne smemo reči, zdaj se ji sploh ne sme nič reči. Nosi samo črna oblačila in zelo močno se liči, lase ima seveda tudi pobarvane na črno, očala pa si je očitno izbrala najbolj ogabna od vseh, kar so jih imeli v optiki, in ker je prenehala nositi zobni aparat pol leta prej, kot je bilo določeno, se ji zobje niso čisto naravnali, ima pa precej slabo kožo na obrazu, kar sicer delno prikrije z ličenjem, nisem pa prepričana, da njeni polti to koristi. Zadnjič sem ji poslala

en članek o tem, odgovorila pa mi je s smeškom, ki se drži za obraz, in z drugim, ki ima oči obrnjene navzgor, tako da o tem tudi ne bova razpravljali.

Kaj boš, vprašam Miša in on odpre omarico, v kateri ima kup škatel s kosmiči z različnimi dodatki, izbere si eno, kosmiče si natrese v skledico in jih prelije z mlekom. Potem ga pije še kar naravnost iz tetrapaka.

Fuj, reče Maja, poslala ti bom video, kako oplojujejo krave, da so kar naprej breje in lahko dajejo mleko.

Mi dol visi, Čebela, ji odgovori Mišo, ona pa začne to zares iskati na mobilcu.

Jaz sem ta video verjetno že videla, Maja nam pogosto pošilja take videe, ampak nikoli nisem nobenega pogledala do konca in začela sem kupovati bio meso. Ja, vem, da bio meso ne pomeni isto kot meso živali iz proste reje ali meso živali, ki v svojem življenju niso trpele, vendar več ne zmorem, ne znam kuhati popolnoma vegetarijansko, samo tudi to je premalo, Maja priznava samo vegansko prehrano. Sicer pa ne mislim, da naj človek sploh ne bi jedel mesa, Michal in Mišo pa tega sploh ne mislita.

A ti ne boš nič? jo prekinem. Mišo tega videa ne bi smel videti, res obožuje mleko, čeprav tega ne razumem in mi je malce zoprno, ponavadi spije cel liter na dan. Jasno, da tudi mleko kupujemo bio, Michal nad mano zafrkljivo zmajuje z glavo, češ da je to samo marketing, ne vem, no.

Maja, še ti vzemi kosmiče, v hladilniku imaš mandljevo mleko.

Pogleda me, kot da sem prizadeta, malo premišlja, ali sem sploh vredna odgovora, potem mi milostno odgovori, ampak s takim tonom, kot bi bila majhen otrok: Jaz – zjutraj – ne – jem.

Čeprav čutim, kako me je to razburilo, skomignem z rameni, kot da mi to ni šlo do živega, in celo skoraj veselo odgovorim: Kaj če bi si kdaj premislila?

Pogleda me še z večjim odporom, vstane in odide iz kuhinje, na vratih se sreča z Michalom, ki si ji drzne malo skuštrati lase. On lahko, meni bi se izmaknila, čutim zbodljaj ljubosumja, ampak se ne ukvarjam s tem, moram se obleči za službo, tako da grem.

Ko se tlačim v svoje najljubše novo krilo – zredila sem se in si kupila precej novih stvari, ampak redim se še naprej –, mi piskne sporočilo na Whatsappu, kar je nenavadno, takole zgodaj mi navadno nihče ne piše. Že ko pogledam mobilec in vidim, da je mama, se mi posveti: konec februarja je, od našega zadnjega obiska sta minila dva meseca, poleg tega bo imel oče god, morali bi iti tja, mogoče sem jima za božič celo obljubila, da bomo prišli zadnji februarski vikend. Zadnjih nekaj let se trudim, da bi imeli ta srečanja enkrat na četrt leta, ampak ta očetov god je primerna pretveza.

Odprem sporočilo: *Kdaj pridete? Oči bo imel god. Naročila sem sladico in kupila gosko.*

Mojbog, gosko, Maja bo spet imela toliko povedati, to je moja prva misel. Druga je, da sem se veselila tega vikenda, z Michalom sva si rekla, da bova peljala otroka na kakšen izlet in potem bova šla za nagrado v savno in na večerjo, to seveda brez otrok, v nedeljo pa bom recimo brala. Namesto tega se bomo v soboto zvečer privlekli domov, mogoče celo v nedeljo zjutraj, za božič nismo prespali tam, oče bo hotel z Michalom piti ta kratke, ko ima god.

Telefon vržem na posteljo, zdaj bom imela pokvarjen cel dan, tega sporočila mi ne bi bilo treba takoj odpreti, mama bo videla, da sem ga prebrala in nisem odgovorila, tako da moram odgovoriti.

Oblečem se do konca, pogled v ogledalo, ne, tole ni preveč dobro, te bluze ne bi smela več nositi, kupiti si boš morala večjo, velikost dvainštirideset, vse življenje sem imela osemintrideset, stara sem in debela. Pokukam v Majino

sobo, leži na postelji in nekaj počne na mobilcu, zakaj se ne pripravlja za šolo? Pridi malo v kuhinjo, ji rečem in grem naprej k fantoma, Mišo še jé in pri tem gleda nekaj na mobilcu, Michal si v ročnem mlinčku melje kavo.

Fanta, začnem brez ovinkarjenja, za vikend moramo v Sovoluske.

Michal me presenečeno pogleda: Že?

Po mojem ja, pozabila sem, ampak oči bo imel god.

Bedno, v soboto sem dežuren. Ampak lahko bi s kom zamenjal.

Sicer smo hoteli na razgledni stolp in vse to, tako da bi morala biti huda na Michala, ker mi ni povedal za dežurstvo, ampak zdaj se tega oprimem kot rešilne bilke.

Ne, to pa ne, z mamo se bom zmenila za kdaj drugič. Drugič, to bo le en teden pozneje, ponavadi neprijetnih stvari ne prelagam, taka pač sem.

Ne, Franti bom rekel, nadomeščal me bo, jaz sem pred kratkim namesto njega delal v nedeljo, ko je bilo tisto neurje.

Ampak jaz tudi ne morem za vikend, reče Mišo in vstane, skledico in mleko pusti na mizi. Skejtat gremo. Prišel bo Vincev in Maxov bratranec, ki je res profi v tem, učil nas bo. Enostavno moram tja. Oba dneva.

Skejtat hodi vsak vikend, to ni nič takega, česar ne bo mogel prestaviti, vendar ne rečem nič, oba že imata neki program, v zadnjem hipu sem jima povedala, ni kaj. Prav čutim, kako se mi izboljšuje razpoloženje, ta vikend je rešen. Vem, samo odlog je.

Veš kaj, bi šel pa mogoče tja samo v nedeljo, reče Michal, rad bi mi pomagal.

Niti slučajno, odgovori Mišo.

Potem se pa s starši dogovori za naslednji vikend, ne? se Michal obrne name.

Čav, s hodnika zakliče Maja, kot da ji ne bi rekla, naj pride k nam v kuhinjo.

Čakaj, Maja, kaj imaš za vikend?

Skomigne z rameni: Učiti se moram.

Jasno, to sem lahko pričakovala, ampak najbrž se res uči.

Šli bi k babici in dedku.

Jaz ne grem nikakor.

Dedi bo imel god.

Poslala mu bom esemes.

To seveda ne gre, morala jo bom prisiliti, da bo šla tja, bodisi ta vikend bodisi naslednjega. Torej naslednjega. Neprijetnih stvari se ne sme prelagati, ampak se jih včasih vseeno preloži. Jasno je samo to, da ko bom staršem sporočila, da ta konec tedna ne bomo prišli, bomo naslednjega morali tam prespati. Nekakšen kompromis. Ampak zame je to sprejemljivo.

Prav, pa naslednji vikend. Vsi me poslušajte, naslednji vikend bomo šli tja, jasno? Glejte, da boste računali s tem.

Maja odkima, zelo po tihem reče: Jaz ne bom šla.

Jaz naredim isto: Pa boš šla.

Otroka se oblečeta in odideta, tudi jaz moram iti. Zdaj me čaka samo še telefonski pogovor z mamo, ampak to bom opravila med potjo. Ko se obuvam, se prikaže Michal.

Tole ti lepo pristaja.

Debela sem.

Nič hudega.

Mama je že kupila sladico in gosko.

Razumevajoče se mi skremži, ve, da je to bedno.

Petra Soukupová
NIHČE NI SAM
Roman

Izvirnik: Nikdo není sám
© Petra Soukupová, 2022. Vse pravice pridržane.
© HOST – vydavatelství, s. r. o., 2022.

Prevedla: Nives Vidrih
Urednica: dr. Cvetka Rezar Mlakar
Korekturni pregled: dr. Meta Lenart Perger
Oblikovanje in prelom: Lidija Murenc
Slika na naslovnici: Shutterstock

Izdala in založila:
Društvo Mohorjeva družba in Celjska Mohorjeva družba, d. o. o.
Za založbo:
predsednik Lojze Kozar in ravnateljica dr. Tanja Ozvatič

Celjska Mohorjeva družba, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, Slovenija
www.mohorjeva.org

Natisnila tiskarna Dravski tisk v 500 izvodih.
Celje 2024